

Formeel is niet altijd belangrijk

De laatste drie schrijfsels gingen over het 'trekken' aan het begin van een partij, om te bepalen wie er begint. Aan wie de aanvangsstoot wordt toegekend. Na verschijnen van het jongste nummer van dit blad kreeg ik twee reacties. Ik wil ze u niet onthouden.

Een lezer vroeg me waarom die stoot (de officiële aanduiding is 'keuzetrekstoot') een trekstoot wordt genoemd. „Het is toch maar gewoon het rollend wegstoten van de bal naar de tegenoverliggende band”, schrijft hij. „Een trekstoot is een met een meer speciale stoottechniek uitgevoerde stoot om de speel-

vanaf de tegenoverliggende band terug moest komen, lag de benaming trekstoot een beetje voor de hand. En omdat hij dient om een keuze te maken werd het keuzetrekstoot. De naam heeft verder niet zo'n diepgaande betekenis. Het is maar een aanduiding.

Een andere lezer schreef dat ik toch de stoot wat meer moest aanduiden met de officiële benaming 'keuzetrekstoot'. In de voorgaande schrijfsels spreek ik het meest van 'de trekstoot om te bepalen aan wie enz...' of ook wel 'het trekken bij het begin van de partij. Dat heb ik bewust gedaan. In de dagelijkse praktijk zowel bij competitie- als persoonlijke wedstrijden, wordt de formele aanduiding 'keuzetrekstoot' vrijwel nooit gebruikt. Bij competitiewedstrijden, als er gewoon een teamgenoot als arbiter functioneert, wordt meestal alleen maar gesproken over 'trekken'. Als de keuzetrekstoot plaatsvindt op het juiste moment, dus na het inspelen, wordt er heel vaak in het geheel niets gezegd. De ballen worden in positie geplaatst en de spelers voeren de stoot uit. Bij wedstrijden waar het wat formeler toegaat, met een officiële arbiter aan de tafel, zegt de arbiter na het plaatsen van de ballen meestal slechts: 'mag ik u verzoeken. . .'. Ik moet eerlijk zeggen dat ik het niet zo heel erg belangrijk vind. Een handeling moet nu eenmaal een aanduiding hebben. En dan is een aanduiding met één

woord gemakkelijker dan een lange omschrijving als: 'het uitvoeren van de stoot om te bepalen aan wie de beginstoot wordt toegekend'. Bij mijn beschrijvingen probeer ik meestal de leesbaarheid voor mijn doelgroep voor ogen te houden. Daarnaast maak ik onderscheid of een formele aanduiding functioneel, nuttig, is voor het verloop van een partij.

Want dat is een aspect wat aandacht verdient. Het SAR zegt ook dat voor het bekendmaken van de keuze door de arbiter slechts één aanduiding gebruikt mag worden: '(. .) begint'. Dat vind ik nou weer wel functioneel. Want vaak zie je na het maken van de keuze de sfeer iets veranderen. De groeiende concentratie mag dan nie: meer worden gestoord door annonces waar men niet aan gewend is. Dat geldt ook verder tijdens de partij. Een speler is dan geconcentreerd of probeert dat toch te zijn. De voorgeschreven annonces passen in die concentratie. Als de arbiter dan iets annonceert met woorden die niet voorgeschreven zijn dan zijn er genoeg spelers bij wie dat de concentratie verstoort. Op dat moment is de arbiter bezig om, hoewel het meestal onbedoeld gebeurt, het verloop van de partij te beïnvloeden. Wat een arbiter dus beslist niet mag doen. Nou kan een arbiter onder een partij daar natuurlijk niet steeds aan denken. Hij kan zijn concentratie wel beter gebruiken. Daarom is het beter, moet het zelfs, om tijdens de partij de voorgeschreven annonces te hanteren. Gemakkelijker voor zichzelf, beter voor de spelers en minder kans op onduidelijkheden:

Piet Verhaar
pietvangerte@hotmail.com

!al na het raken van de aanspeelbal terug te laten komen.” Hij heeft daar natuurlijk gelijk in. Als ik er een verklaring voor moet bedenken dan is het vrij eenvoudig: ooit, toen deze manier om te bepalen wie begint, werd bedacht, moest er uiteraard een aanduiding, een naam aan gegeven worden. Liefst een naam van slechts één woord, omdat dat het makkelijkst 'bekt'. En omdat de bal toch